

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zagadnienia ogólne z zakresu procedur celnych

Stosowanie procedur w obrocie towarowym z krajami trzecimi

Charakterystyka poszczególnych procedur i sytuacje ich zastosowania

Regulacje prawne:

unijne:

- Unijny Kodeks Celny (rozporządzenie nr 952/2013)
- Rozporządzenie delegowane (2015/2446)
- Rozporządzenie wykonawcze (2015/2447)
- Wspólna Taryfa Celna (rozporządzenie nr 2658/87)

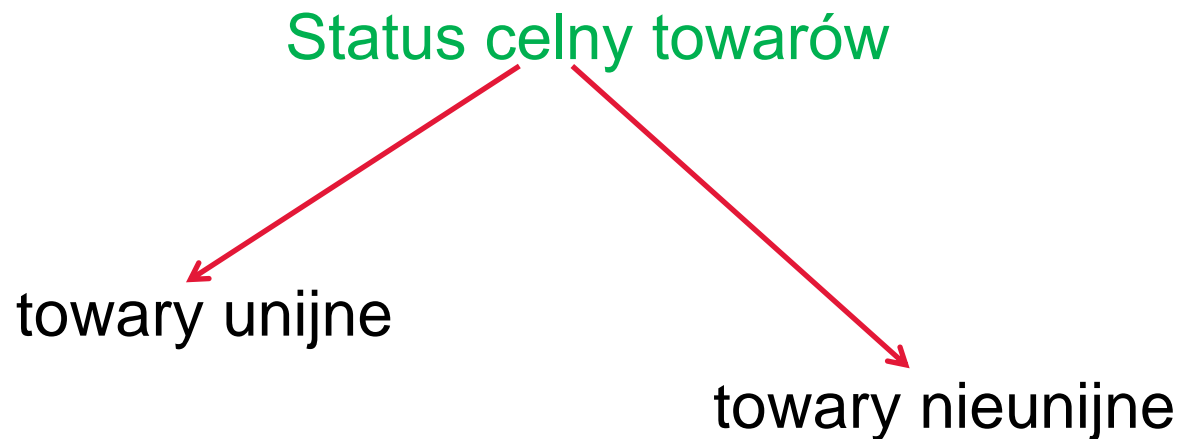
krajowe:

- ustawa z dnia 19.03.2004r. Prawo celne
- rozporządzenia krajowe wydane przez uprawnione organy

Przepisy prawa celnego regulują kwestie obrotu towarowego z krajami trzecimi

Określają procedury mające zastosowanie do **towarów** wprowadzanych na **obszar celny Unii** lub z niego wyprowadzanych

Towary unijne:

- a) całkowicie uzyskane na obszarze celnym Unii i w których skład nie wchodzi towarów przywiezionych z krajów lub terytoriów znajdujących się poza obszarem celnym Unii
- b) wprowadzone na obszar celny Unii z krajów lub terytoriów znajdujących się poza tym obszarem i **dopuszczone do obrotu**
- c) uzyskane lub wyprodukowane z towarów, o których mowa pod literami a) i b)

Towary nieunijne – inne niż unijne

Domniemanie unijnego statusu towarów

Towary obejmowane są **procedurami celnymi**, po dokonaniu **formalności celnych**, tj. na podstawie **zgłoszenia celnego**

Procedury celne:

- a) dopuszczenie do obrotu
- b) wywóz
- c) procedury specjalne (*cztery kategorie po dwie procedury*)

Dopuszczenie do obrotu

- t.nieunijne do wprowadzenia na rynek UE lub przeznaczone do osobistego użytku/konsumpcji
- **nie wymaga** uzyskania pozwolenia
- **zgłoszenie celne**
- pobranie wszelkich należności celnych
- pobranie innych należności
- zastosowanie środków polityki handlowej oraz zakazów i ograniczeń

Dopuszczenie do obrotu

- klasyfikacja towaru do właściwego kodu **Wspólnej Taryfy Celnej**
- obliczenie w zgłoszeniu celnym kwoty należności
- zasadniczą podstawą **wartości celnej towarów** jest wartość transakcyjna, tj. cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, gdy zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Unii
- przepisy UKC zawierają katalogi elementów, które są **wliczane/dodawane** bądź **nie są wliczane** do wartości celnej towarów (wliczane są np.: koszty nie ujęte w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej: prowizje i koszty pośrednictwa, koszty pakowania, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne, koszty transportu i ubezpieczenia, opłaty załadunkowe i manipulacyjne; nie wlicza się np.: kosztów transportu przywożonych towarów po ich wprowadzeniu na obszar celny Unii, opłat za prawo do kopiowania przywiezionych towarów w Unii, prowizji od zakupu)

nieunijne

unijne

Wywóz

- **procedurą wywozu** obejmowane są towary unijne, które mają zostać wyprowadzone poza obszar celny Unii
- **zgłoszenie celne**
- **nie wymaga** pozwolenia
- brak należności celnych wywozowych

Procedury specjalne

- tranzyt:
 - ▶ tranzyt zewnętrzny
 - ▶ tranzyt wewnętrzny

- składowanie:
 - ▶ składowanie celne
 - ▶ wolne obszary celne

- szczególne przeznaczenie:
 - ▶ odprawa czasowa
 - ▶ końcowe przeznaczenie

- przetwarzanie:
 - ▶ uszlachetnianie czynne
 - ▶ uszlachetnianie bierne

Tranzyt

- przemieszczanie towarów z miejsca na miejsce
(z urzędu wyjścia/od upoważnionego nadawcy do urzędu przeznaczenia/upoważnionego odbiorcy)
- **zewnątrzny** (t. **nieunijne** na obszarze UE; szczególne przypadki – t. unijne)
- **wewnętrzny** (t. **unijne**; przez kraj/terytorium nienależące do UE)

Tranzyt

- nie podlega należnościom, ale **wymagane zabezpieczenie** (*zabezpieczenie generalne, zwolnienie z zabezpieczenia – wymagają pozwolenia, gotówka, karnet TIR*)
- nie podlega środkom polityki handlowej (*jeżeli nie zakazują one wprowadzania/wyprowadzania towarów*)
- **nie wymaga** uzyskania pozwolenia
- zgłoszenie celne do systemu **NCTS2**

Składowanie

- t. nieunijne
- organ może zezwolić także na składowanie t. unijnych (*uzasadniona potrzeba gospodarcza; brak negatywnego wpływu na dozór celny*) – takich towarów nie uznaje się za objęte procedurą
- nieograniczony czas pozostawiania towarów pod procedurą składowania

Składowanie

- nie podlegają należnościom (**funkcja zawieszenia płatności**)
- **funkcja reeksportowa**
- nie podlega środkom polityki handlowej (*jeżeli nie zakazują one wprowadzania/wyprowadzania towarów*)

Składowanie celne

- odbywa się w miejscach składowych (**składach celnych**)
- prowadzenie składu celnego wymaga uzyskania **pozwolenia**
- naczelnik UC-S, właściwy według lokalizacji składu
- **publiczne** składy celne
 - ◆ typu I – odpowiedzialność prowadzącego i korzystającego
 - ◆ typu II – odpowiedzialność korzystającego
- **prywatne** składy celne – składowe towary wyłącznie prowadzący
- **zgłoszenie celne**
- towary znajdują się pod **dozorem celnym**
- **ewidencja** w formie zatwierdzonej przez organ celny

Wolny obszar celny

- jest procedurą celną od **01.05.2016r.**
- WOC tworzone są w celu ułatwienia międzynarodowego ruchu towarowego (porty / miejsca przyległe do przejść granicznych)
- tworzone/znoszone **rozporządzeniem** ministra ds. finansów publicznych

Wolny obszar celny

- **zasadniczo nie ma ograniczeń** co do prowadzenia działalności w WOC; możliwość wprowadzenia zakazu lub ograniczenia przez organ celny ze względu na:
 - *rodzaj działalności*
 - *wymogi dozoru celnego*
 - *wymogi bezpieczeństwa i ochrony*
 - *nieprzestrzeganie przepisów)*
- warunkiem rozpoczęcia działalności (*przemysłowej, handlowej lub usługowej*) jest złożenie **powiadomienia** o zamiarze jej prowadzenia

Wolny obszar celny

- osoba zainteresowana składa powiadomienie **dyrektorowi IAS** właściwego ze względu na lokalizację WOC
- **ewidencja** – przedstawiana wraz z ww. powiadomieniem, zatwierdzana przez **dyrektora IAS**
- nie wymaga zgłoszenia celnego
- prace budowlane wymagają uzyskania zgody naczelnika UC-S
- **wszystkie towary traktowane są jako nieunijne** (posiadanie statusu unijnego musi zostać potwierdzone)

Procedura składowania a towary czasowo składowane

- czasowe składowanie towarów **nie jest procedurą celną**; towary czasowo składowane **nie są objęte procedurą**
- **t.nieunijne**
- czasowo składowane od chwili ich przedstawienia organom celnym do czasu objęcia ich procedurą celną lub ich powrotnego wywozu
- **magazyny czasowego składowania**
- prowadzenie magazynu czasowego składowania wymaga uzyskania **pozwolenia**
- czas składowania – do **90 dni**

Szczególne przeznaczenie odprawa czasowa

- **t.nieunijne** przeznaczone do powrotnego wywozu mogą być objęte szczególnym przeznaczeniem na obszarze celnym Unii, z całkowitym lub częściowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych i nie podlegają:
 - ✓ innym należnościom określonym w odrębnych przepisach,
 - ✓ środkom polityki handlowej (o ile nie zakazują one wprowadzania towarów na obszar celny Unii lub ich wyprowadzania z tego obszaru)
- ❖ przywiezione w określonym celu
- ❖ powrotnie wywiezione w określonym czasie, uzasadnionym ich wykorzystaniem (24 miesiące /w ramach tego samego celu i pod odpowiedzialnością tego samego posiadacza pozwolenia/ i nie więcej niż 10 lat)
- ❖ identyfikowalne (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków)

Szczególne przeznaczenie odprawa czasowa

- całkowite zwolnienie z należności celnych przywozowych **dotyczy tylko określonych kategorii towarów** wymienionych w rozporządzeniu 2015/2446:
 - środki transportu, palety i kontenery, w tym akcesoria i wyposażenie
 - rzeczy osobistego użytku oraz sprzęt sportowy przywożone przez podróżnych
 - materiały o charakterze socjalnym dla marynarzy
 - materiały do pomocy w przypadku katastrof
 - sprzęt medyczny, chirurgiczny i laboratoryjny
 - zwierzęta
 - towary do użytku w strefach przygranicznych
 - nośniki dźwięku, obrazu lub danych i materiały reklamowe
 - wyposażenie zawodowe (w tym instrumenty muzyczne)
 - materiały pedagogiczne i wyposażenie naukowe
 - opakowania
 - formy, matryce, klisze drukarskie, rysunki, szkice, przyrządy do pomiarów kontroli i testowania i inne podobne artykuły
 - specjalne narzędzia i przyrządy
 - towary używane do przeprowadzania testów lub poddawane testom
 - próbki
 - zastępcze środki produkcji
 - towary przeznaczone na imprezy lub do sprzedaży w określonych sytuacjach
 - części zamienne, akcesoria i wyposażenie
 - inne towary, które przywożone są okazjonalnie i na okres nieprzekraczający trzech miesięcy lub w szczególnych sytuacjach niewywierających skutku gospodarczego w Unii

Szczególne przeznaczenie odprawa czasowa

- częściowe zwolnienie z należności celnych przywozowych dotyczy towarów:
 - innych niż wymienione w katalogu dla całkowitego zwolnienia
 - wymienionych w katalogu, ale nie spełniających wszystkich warunków dla zwolnienia
 - przywożonych do celów konsumpcyjnych
- kwota należności celnych – **3% kwoty należności celnych**, która miałyby zostać zapłacona, gdyby towary zostały dopuszczone do obrotu
- kwota należna jest **za każdy miesiąc lub część miesiąca**, w którym towary były objęte procedurą
- **nie może być wyższa** od kwoty, która miałyby zostać zapłacona, gdyby towary zostały dopuszczone do obrotu

Szczególne przeznaczenie końcowe przeznaczenie

- **t.nieunijne** mogą zostać **dopuszczone do obrotu** bez cła lub z zastosowaniem obniżonej stawki celnej ze względu na ich szczególne przeznaczenie
- **końcowe przeznaczenie** jest stosowane w zakresie **uprzywilejowanego traktowania** taryfowego oraz środków pozataryfowych mających wpływ na przywozowe stawki celne
- **nie stosuje się go automatycznie**, ale tylko wtedy, gdy zostało to przewidziane w przepisach unijnych lub krajowych, np. w przepisach dotyczących produktów rolnych, rybołówstwa lub antydumpingu
- w systemie ISZTAR do **kodu CN** towaru, który może być objęty końcowym przeznaczeniem dowiązany jest odpowiedni przypis

Szczególne przeznaczenie końcowe przeznaczenie

- w chwili objęcia towarów procedurą końcowego przeznaczenia powstają dwa rodzaje długu celnego:
 - ❑ w chwili przyjęcia zgłoszenia celnego do procedury końcowego przeznaczenia powstaje dług celny, jak dla dopuszczenia do obrotu
 - ❑ **potencjalny dług celny**, który staje się należny, jeżeli wystąpi naruszenie warunków procedury
- **pozwolenie** organu celnego
- towary **pozostają pod dozorem celnym** przez czas konieczny, aby organ celny upewnił się, że towary otrzymały końcowe przeznaczenie
- jeśli towary nie zostaną wykorzystane w czasie i w sposób określony w pozwoleniu należy uiścić należności celne

Przetwarzanie

Objęcie towarów procedurą przetwarzania oznacza, że są one poddawane **procesom przetwarzania**, w wyniku których uzyskiwane są **produkty przetworzone**.

Przetwarzanie

Procesy przetwarzania oznaczają:

- **obróbkę** towarów, w tym montaż, składanie lub ich instalowanie w innych towarach
- **przetwarzanie** towarów
- **niszczenie** towarów
- **naprawę** towarów, w tym ich odnawianie i porządkowanie
- **wykorzystywanie** towarów, które nie wchodzą w skład produktów przetworzonych, ale umożliwiają lub ułatwiają ich wytworzenie, nawet jeżeli zostają one całkowicie lub częściowo zużyte w tym procesie („akcesoria produkcyjne”), z wyjątkiem:
 - a) paliw i źródeł energii innych niż te potrzebne do badania produktów przetworzonych lub do wykrywania wad w towarach objętych procedurą, które wymagają naprawy
 - b) smarów innych niż te potrzebne do badania, dostosowania lub wycofania produktów przetworzonych
 - c) wyposażenia i narzędzi

Uszlachetnianie czynne

- przywóz **towarów nieunijnych** na obszar celny Unii celem poddania ich procesom przetwarzania (jednemu lub większej liczbie)
- procedurę można również stosować w odniesieniu do towarów, które:
 - a) mają zostać poddane procesom **w celu zapewnienia ich zgodności z wymogami technicznymi** dotyczącymi ich dopuszczenia do obrotu
 - b) muszą zostać poddane **zwyczajowym czynnościom****zwyczajowe czynności** określone w załączniku 71-03 do rozporządzenia 2015/2446

22 czynności, m.in.: *przewietrzanie, rozpościeranie, suszenie, usuwanie kurzu, proste operacje oczyszczania, naprawa opakowań, usuwanie pasożytów, odrdzewianie, obróbka elektrostatyczna, wyrównywanie fałd lub prasowanie wyrobów włókienniczych, odsalanie, czyszczenie i trzepanie skór, rozcieńczanie lub stężanie płynów, dzielenie lub przycinanie towarów, jeśli obejmuje to jedynie proste operacje.*

Pkt 22 - jakiegokolwiek zwyczajowe czynności, inne niż powyżej wymienione, mające na celu poprawienie wyglądu lub jakości handlowej towarów przywożonych lub przygotowanie ich do dystrybucji lub odsprzedaży, pod warunkiem że operacje te nie zmieniają rodzaju lub nie polepszają wydajności oryginalnych towarów.

Uszlachetnianie czynne

- wymagane uzyskanie **pozwolenia** (jest udzielane, gdy nie ma negatywnego wpływu na istotne interesy producentów unijnych, tzw. **warunki ekonomiczne**)
- **zgłoszenie celne**
- **termin zamknięcia** wyznaczony przez organ celny, liczony od dnia objęcia towaru procedurą (*inne terminy: miesiąc, kwartał, półrocze*)
- możliwość czasowego powrotnego wywozu w trakcie trwania procedury w celu dalszego przetworzenia
- uszlachetnianie czynne: **IM/EX** albo **EX/IM**
- **towary ekwiwalentne** (**t. unijne**; ten sam ośmiocyfrowy kod Nomenklatury Scalonej, o takiej samej jakości handlowej i parametrach technicznych; cel → eliminacja problemów np. ze zwłoka w dostawie towarów)
- **uprzedni wywóz** – wywóz z UE produktów przetworzonych uzyskanych z towarów ekwiwalentnych przed przywozem t.unijnych przeznaczonych do uszlachetnienia
- powrotny wywóz towaru przetworzonego bądź dopuszczenie go do obrotu

Uszlachetnianie bierne

- czasowy wywóz **towarów unijnych** celem poddania ich procesom przetwarzania; umożliwia czerpanie korzyści np. z niższych kosztów w państwach poza obszarem UE przy jednoczesnym wykorzystaniu surowców/towarów wyprodukowanych w Unii do wytworzenia wyrobów gotowych
- **towary ekwiwalentne**
- **uprzedni przywóz produktów przetworzonych** uzyskanych z **towarów ekwiwalentnych** przed wywozem towarów przez nie zastępowanych (*uszlachetnianie bierne IM/EX*)
- **proces naprawy** – jeden z procesów przetwarzania i korzystania z procedury
 - ✓ system standardowej wymiany - nie dokonuje się przywozu produktu przetworzonego, lecz na jego miejsce przywożony jest **tzw. produkt zamienny/zastępczy**
 - ten sam ośmiocyfrowy kod Nomenklatury Scalonej
 - taka sama jakość handlowa
 - takie same parametry techniczne
 - ✓ **uprzedni przywóz produktów zamiennych** (przywóz produktów zamiennych przed wywozem towarów wadliwych (przeznaczonych do naprawy poza obszarem celnym Unii)

Uszlachetnianie bierne

- pozwolenie
- zgłoszenie celne
- ewidencja – obowiązek jej prowadzenia tak jak w odniesieniu do wszystkich pozostałych procedur specjalnych
- towary objęte procedurą są przywożone na terytorium Unii i dopuszczane do obrotu
 - produkty przetworzone powstałe w ramach procedury uszlachetniania biernego lub produkty zamienne - kwotę należności celnych przywozowych oblicza się na podstawie kosztu procesu przetwarzania przeprowadzonego poza obszarem celnym Unii
 - jeżeli udowodniono organom celnym, że towary zostały naprawione nieodpłatnie ze względu na gwarancyjne zobowiązania umowne lub ustawowe lub istnienie wady fabrycznej lub materiałowej, towary te objęte są całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych. Rozwiązanie nie ma zastosowania w przypadku stwierdzenia wady fabrycznej lub materiałowej towarów w chwili ich pierwszego dopuszczenia do obrotu

Pozwolenia

- **wymagane i wydawane przez organy celne** w przypadkach:
 - stosowania procedury uszlachetniania czynnego, uszlachetniania biernego, odprawy czasowej lub końcowego przeznaczenia
 - prowadzenia miejsc składowych przeznaczonych do składowania celnego towarów, z wyjątkiem gdy prowadzącym miejsca składowe są organy celne
- **określa warunki**, na których zezwala się na stosowanie procedur lub prowadzenie miejsc składowych
- **udziela się wyłącznie osobie**, która spełnia wszystkie następujące warunki:
 - ma **siedzibę** na obszarze celnym Unii (*w określonych sytuacjach także spoza UE*)
 - zapewnia **prawidłową realizację operacji**
 - **składa zabezpieczenie** w przypadkach, w których może powstać dług celny lub inne należności związane z towarami objętymi procedurą specjalną
 - w przypadku odprawy czasowej lub procedury uszlachetniania czynnego – odpowiednio użytkuje towary, organizuje ich użytkowanie, przeprowadza procesy przetwarzania towarów lub organizuje ich przeprowadzenie

Pozwolenia

Dodatkowe warunki udzielenia pozwolenia:

- organy celne mogą **sprawować dozór celny** bez konieczności stosowania środków administracyjnych niewspółmiernych do istniejącej potrzeby gospodarczej
- pozwolenie na korzystanie z procedury przetwarzania nie ma **negatywnego wpływu na istotne interesy producentów unijnych (warunki ekonomiczne)**

Ważność pozwoleń na stosowanie procedury:

- uszlachetniania czynnego
- uszlachetniania biernego
- odprawy czasowej
- końcowego przeznaczenia

nie przekracza pięciu lat od dnia, w którym zaczyna obowiązywać

W przypadku „towarów i produktów wrażliwych” – załącznik 71-02 rozporządzenia 2015/2446 – **nie przekracza trzech lat**

Pozwolenia

- **wydaje właściwy organ** (*rozporządzenie MF w sprawie właściwości miejscowej organów celnych*):
 - ze względu na lokalizację miejsca składowego,
 - pierwszego użycia towarów (odprawa czasowa)
 - prowadzenia/dostępności głównych ksiąg rachunkowych wnioskodawcy na potrzeby celne i będzie dokonywana:
 - przynajmniej część procesu przetwarzania (*u.czynne*)
 - przynajmniej część czynności dotyczących towarów lub gdzie towary osiągną *końcowe przeznaczenie*
 - część operacji objętych wnioskiem (*u.bierne*)
- **pełna forma wniosku** – zawiera dane zgodne z załącznikiem A do rozporządzenia 2015/2446
- **www.biznes.gov.pl** strona dedykowana dla przedsiębiorców zawierająca informacje także dot. zagadnień celnych (*np. wzory wniosków*)

Pozwolenia

- skrócona forma wniosku:
 - wnioskiem jest **zgłoszenie celne**
 - stosowana w sporadycznych przypadkach (**wyjątek od zasady** pełnego wniosku);
 - **ograniczenia w stosowaniu:**
 - ❖ „towary i produkty wrażliwe” – załącznik 71-02 rozporządzenia 2015/2446 (*towary z sektorów: wołowiny i cielęciny, wieprzowiny, baraniny i koziny, jaj, mięsa drobiowego, zbóż, ryżu, cukru, oliwy z oliwek, mleka i przetworów mlecznych, produkty pszczele, wina (kody CN), alkohol etylowy i produkty spirytusowe (kody CN), tytoń nieprzetworzony, inne produkty podlegające refundacji wywozowej dla produktów rolnych, produkty rybołówstwa, wszelkie produkty rybołówstwa podlegające kontyngentom autonomicznym*)
 - ❖ zgłoszenie uproszczone / wpis do rejestru / odprawa scentralizowana
 - ❖ wniosek dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego
 - ❖ towary ekwiwalentne
 - ❖ wymagane sprawdzenie warunków ekonomicznych
 - ❖ pozwolenia z mocą wsteczną

Procedury celne a podatki

- **ustawa z dnia 11.03.2004r. o podatku od towarów i usług**
- **ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym**
- podstawą opodatkowania z tytułu importu towarów (**dopuszczenia do obrotu**) jest wartość celna powiększona o należne cło (i podatek akcyzowy)
- **uszlachetnianie bierne** – podstawą opodatkowania jest różnica między wartością celną produktów przetworzonych lub zamiennych dopuszczonych do obrotu a wartością towarów wywiezionych czasowo, powiększona o należne cło (i podatek akcyzowy)
- **odprawa czasowa z częściowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych** – podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o cło, które byłoby należne, gdyby towary te były objęte procedurą dopuszczenia do obrotu (i o podatek akcyzowy)
- **podstawa opodatkowania obejmuje** koszty dodatkowe, takie jak: koszty prowizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia - o ile nie zostały włączone do wartości celnej - ponoszone do pierwszego miejsca przeznaczenia na terytorium kraju, jak również wynikające z transportu do innego miejsca przeznaczenia znajdującego się na terytorium Unii Europejskiej, jeżeli miejsce to jest znane w momencie dokonania importu.
- **dolicza się także** opłaty oraz inne należności, jeżeli organy celne mają obowiązek pobierać te należności z tytułu importu towarów

Procedury celne a podatki

- organ celny **zabezpiecza kwotę podatku**, jeżeli podatek ten nie został uiszczony, w przypadkach i trybie stosowanych przy zabezpieczaniu należności celnych na podstawie przepisów celnych
- obowiązku zabezpieczenia nie stosuje się, gdy zabezpieczenie potencjalnego długu celnego dotyczy przypadków objęcia towarów czasowym składowaniem lub procedurą:
 - **końcowego przeznaczenia**
 - **składowania celnego**
 - **uszlachetniania czynnego**
 - **odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem od należności celnych przywozowych,**pod warunkiem że podatnik przedstawi organowi celnemu dokumenty potwierdzające, że jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny i nie posiada zaległości z tytułu cła i podatków stanowiących dochód budżetu państwa, składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz nie jest wobec niego prowadzone postępowanie egzekucyjne, likwidacyjne lub upadłościowe
- złożenie przez podatnika oświadczeń o tej samej treści równoważy przedstawienie dokumentów

Krajowa Administracja
Skarbowa

Dziękuję za uwagę